Liina Voutilainen

14.9.2023

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan kuulemistilaisuus 15.9.2023

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen lausunto; U 122/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle pandemiavalmiutta ja -varautumista ja pandemian torjuntaa koskevan kansainvälisen sopimuksen sekä kansainvälisen terveyssäännöstön muutosten neuvottelemisesta

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) osallistuu pandemiavalmiutta ja –varautumista sekä pandemian torjuntaa koskevan kansainvälisen sopimuksen (ns. pandemiasopimus) sekä kansainvälisen terveyssäännöstön (International Health Regulations, IHR) muutoksia koskeviin neuvotteluihin ja Suomen ja EU:n kannanmuodostukseen osana valtioneuvoston asettamaa, Sosiaali- ja terveysministeriön johtamaa Suomen neuvotteluvaltuuskuntaa.

THL pitää kansainvälisen terveyssäännöstöä ja tulevaa pandemiasopimusta keskeisimpinä kansainvälisinä instrumentteina tulevien terveysturvallisuusuhkien torjumiseksi maailmanlaajuisesti. Koronapandemia osoitti kansainvälisen terveyssäännöstön nykymuodossaan riittämättömäksi instrumentiksi säätelemään mm. tiedonsaantia tautipurkauksista ja taudinaiheuttajista, lääkkeellisten vastatoimien oikeudenmukaista jakamista sekä valtioiden vastuuta ehkäistä tautipurkausten syntyä.

THL katsoo erityisesti infektioiden torjuntaan, yhteinen terveys (One Health) -lähestymistapaan ja muihin tautipurkausten ennaltaehkäisemiskeinoihin liittyvien velvoitteiden olevan avainasemassa pandemiauhkien hallitsemisessa: rajallisten resurssien kohdentaminen tautipurkausten ennaltaehkäisyyn on useimmiten kustannustehokkaampaa kuin sairauksien hoitaminen. Uudistettava kansainvälinen terveyssäännöstö ja pandemiasopimus luovat parhaimmillaan yhdessä selkeän sääntöpohjan tulevaisuuden pandemiantorjunnalle. Lisäksi THL katsoo, että pandemiasopimuksella vahvistetaan toimia ja suunnitelmia, joita tehdään sekä kansallisesti että alueellisesti hyvinvointialueilla terveyshätätilanteisiin vastaamiseksi.

Pääjohtaja Markku Tervahauta

Johtaja Otto Helve